

Suunnittelu- ja laskentaosasto

23.6.1997

Työeläkelaitoksille

OHJE VUODEN 1994 VASTUUVAJAUKSEN SELVITTELYSTÄ

Eläketurvakeskus antaa yleiskirjeen liitteenä uudet ohjeet vastuuvajauksen selvittelystä vuosina 1996 - 2000. Tämä yleiskirje korvaa aikaisemmin lähetetyn yleiskirjeen B 4/96.

Vuonna 1994 jätettiin TEL-, LEL- ja TaEL-vakuutusmaksuista perimättä määrä, joka vastaa 2,0 prosenttia kyseisten lakien alaisista palkoista. Näin muodostunut vastuuvajaus on eläkelaitosten yhteisellä vastuulla ja se kuoletaan kunkin eläkelaitoksen osalta samassa suhteessa. Eläkelaitokset perivät vastuuvajauksen kuolettamiseksi vuosina 1996 - 2000 maksua, jonka suuruus on sosiaali- ja terveysministeriön kullekin vuodelle erikseen vahvistama prosenttimäärä kunkin vuoden palkkasummasta. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa prosenttimäärät siten, että niiden yhteismäärä on 2,0 prosenttia.

Vastuuvajauksen kuoletuksen selvittelyerät laskettiin aikaisemman ohjeen mukaan eläkelaitoksen vuoden 1994 palkkasumman pohjalta. Uuden ohjeen mukaan kunkin kuoletusvuoden selvittelyerä lasketaan eläkelaitoksella edellisen vuoden lopussa olevan tarkan vastuuvajauksen pohjalta. Muutos helpottaa vastuunsiirtojen huomioon ottamista selvittelyssä.

Vuoden lopussa olevan tarkan vastuuvajauksen määrän eläkelaitokset ilmoittavat vuosittain vastuuvajauksen selvittelyä varten Eläketurvakeskukselle. **Vuoden 1996 selvittelyä varten eläkelaitokset ilmoittavat tarkan vastuuvajauksen määrän 31.12.1995 huomautuksia -kohdassa vakuutusteknisessä tutkimuksessa (eläkesäätiöt ja -kassat) ja vakuutuskantalomakkeella (yhtiöt, TEK, ETEK).** Seuraavien vuosien lomakkeissa on suurelle oma kohta.

Näitä ohjeita sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1996 tehtävään vastuuvajauksen selvittelyyn.

ELÄKETURVAKESKUS

Markku Hänninen

Martti Hännikäinen

LIITTEET

Ohje vuoden 1994 vastuuvajauksen selvittelystä

LAISSA TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN, LYHYTAIKAISISSA TYÖSUHTEISSA OLEVIEN TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN SEKÄ ERÄIDEN TYÖSUHTEESSA OLEVIEN TAITEILIJOIDEN JA TOIMITTAJIEN ELÄKELAIN MUKAISEN VAKUUTUSMAKSUN TILAPÄISESTÄ ALENTAMISESTA VUONNA 1994 TARKOITETUN VASTUUVAJAUKSEN SELVITTELY

1

Yleistä Vuonna 1994 TEL-, LEL- ja TaEL-vakuutusmaksuista jätettiin 30.12.1993 vahvistetun lain mukaisesti perimättä määrä, joka vastaa 2,0 prosenttia kyseisten lakien alaisista palkoista. 29.12.1995 vahvistetun lain mukaan vastuuvajaus kuoletetaan vuosina 1996 - 2000.

Näin muodostunut vastuuvajaus on TEL:n, LEL:n ja TaEL:n osalta sosiaali- ja terveysministeriön 29.12.1995 antaman päätöksen (1751/95) mukaisesti eläkelaitosten yhteisellä vastuulla ja vastuuvajaus kuoletetaan kunkin eläkelaitoksen osalta samassa suhteessa. Vastuuvajauksen kuolettamiseksi eläkelaitokset perivät vuosina 1996 - 2000 maksua, jonka suuruus on sosiaali- ja terveysministeriön kullekin vuodelle erikseen vahvistama prosenttimäärä p_v kunkin vuoden palkkasummasta. Vuosittaiset prosenttimäärät p_v vahvistetaan siten, että niiden yhteismäärä on 2,0 prosenttia. Vastuuvajauksista vuosina 1996 - 2000 kuoletettaessa selvittää Eläketurvakeskus eläkelaitosten keskinäisen vastuun vastuuvajauksesta.

Vuodelta 2000 suoritettavan vastuunjaon yhteydessä otetaan vastuuvajauksen kattamisesta syntynyt jäämäerä huomioon.

2

Selvittely TEL-LEL-TaEL-eläkelaitosten kesken vuosilta 1996 - 1999

Kullekin TEL:n, LEL:n ja TaEL:n mukaista toimintaa harjoittavalle eläkelaitokselle i määrätään suureet G_v^i ja F_v^i seuraavasti:

$$(1) \quad G_{1996}^i = [(1+(b1))^{0,5} A_{1995}^i - (1+(b1))^{-1,5} A_{1995}^i] + m_{1996} (1+(b1))^{-1,5} A_{1995}^i$$

$$G_{1997}^i = [(1+(b1))^{0,5} A_{1996}^i - (1+(b1))^{-0,5} A_{1996}^i] + m_{1997} (1+(b1))^{-0,5} A_{1996}^i$$

$$G_{1998}^i = [(1+(b1))^{0,5} A_{1997}^i - (1+(b1))^{-0,5} A_{1997}^i] + m_{1998} (1+(b1))^{-0,5} A_{1997}^i$$

$$G_{1999}^i = [(1+(b1))^{0,5} A_{1998}^i - (1+(b1))^{-0,5} A_{1998}^i] + m_{1999} (1+(b1))^{-0,5} A_{1998}^i$$

$$(2) \quad F_v^i = 0,01 p_v t_v S_v, \quad \text{kun } 1996 \leq v \leq 1999.$$

Kaavassa (1) eläkelaitoksen i tarkka pakollinen vastuuvajaus vuoden v lopussa on A_v^i :

$$A_{1995}^i = (1+(b1))^{1,5} 0,02 t_{1994} S_{1994},$$

$$A_{1996}^i = (1+(b1)) A_{1995}^i - (1+(b1))^{0,5} G_{1996}^i$$

$$A_{1997}^i = (1+(b1)) A_{1996}^i - (1+(b1))^{0,5} G_{1997}^i$$

$$A_{1998}^i = (1+(b1)) A_{1997}^i - (1+(b1))^{0,5} G_{1998}^i$$

Eläkelaitoksen i suureessa A_v^i on mukana vastuuvajauksen määrä myös niiden työnantajien osalta, joiden eläkevastuu on siirtynyt eläkelaitokseen i 1.1.1994 jälkeen ja viimeistään 1.1. $v+1$.

Eläkelaitoksen i suureesta A_v^i on vastaavasti poistettu vastuuvajauksen määrä niiden työnantajien osalta, joiden eläkevastuu on siirtynyt eläkelaitoksesta i muuhun eläkelaitokseen 1.1.1994 jälkeen ja viimeistään 1.1. $v+1$.

Jos vastuunsiirto tapahtuu keskellä vuotta v , siirtyvä pakollinen vastuuvajaus saadaan diskonttaamalla laskuperustekorolla vastuunsiirtohetkelle edellä olevan kaavan mukainen vuoden v lopun vastuuvajaus. Tällöin vastuuvajauksen siirtyminen eläkelaitoksesta toiseen otetaan huomioon ensimmäisen kerran tehtäessä selvittelyä vuodelta $v+1$.

Suureen A_{v-1}^i määrän per 31.12.v-1 vuodelta v tehtävää selvittelyä varten eläkesäätiöt ja eläkekassat ilmoittavat Eläketurvakeskukselle vakuutusteknisessä tutkimuksessa ja yhtiöt, TEK ja ETEK vakuutuslomakkeella.

Kaavoissa (1) ja (2) $t_v S_v$ on vakuutus- tai vuosimaksun perusteena oleva palkkasumma vuonna v ilman aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia, (b1) on laskuperustekorko ja m_v on Eläketurvakeskuksen siten määräämä kerroin, että

$$\sum G_v^i = \sum F_v^i.$$

Määrä $G_v^i - F_v^i$ on eläkelaitoksen saatavaa (positiivinen erä) tai velkaa (negatiivinen erä) vuoden v vastuuvajauksen jaosta ja se selvitetään vuoden v vastuunjaon selvityksen yhteydessä. Kyseiselle erälle lasketaan tällöin korkoa välillä 1.7.v - 30.11.v+1 laskuperustekorkokannan mukaisesti. Jos erän suorittaminen viivästyy, on viivästysajalta suoritettava korkoa TEL:n 19 §:n enimmäiskoron mukaan.

3

Selvittely vuodelta 2000

Kullekin TEL:n, LEL:n ja TaEL:n mukaista toimintaa harjoittavalle eläkelaitokselle i määrätään suuret G_{2000}^i ja F_{2000}^i seuraavasti:

$$(3) \quad G_{2000}^i = (1+(b1))^{0,5} A_{1999}^i, \text{ missä}$$

$$A_{1999}^i = (1+(b1)) A_{1998}^i - (1+(b1))^{0,5} G_{1999}^i$$

ja

$$(4) \quad F_{2000}^i = 0,01 p_{2000} t_{2000} S_{2000}.$$

Erä $G_{2000}^i - F_{2000}^i$ selvitetään kuten edellä vuosien 1996 - 1999 vastuuvajauksen selvittely, mutta määrä $\sum (G_{2000}^i - F_{2000}^i)$ otetaan huomioon kerrointa q_{2000}^a laskettaessa. Vuoden 2000 selvittelyä tehtäessä vastuunsiirrot otetaan huomioon kuten edellisinä vuosina.

4

Vastuuvajauksen määrä vuoden 1994 vakuutusmaksun alennuksesta TEL-LEL-TaEL-eläkelaitosten tilinpäätöksissä

Vastuuvajauksen määrä W_v^i vuoden v tilinpäätöksessä on vuosina 1997 - 2000 seuraava:

$$W_{1997}^i = (1+(b1)) A_{1996}^i - (1+(b1))^{0,5} 0,01 p_{1997} t'_{1997} S'_{1997}$$

$$W_{1998}^i = (1+(b1)) A_{1997}^i - (1+(b1))^{0,5} 0,01 p_{1998} t'_{1998} S'_{1998}$$

$$W_{1999}^i = (1+(b1)) A_{1998}^i - (1+(b1))^{0,5} 0,01 p_{1999} t'_{1999} S'_{1999}$$

$$W_{2000}^i = (1+(b1)) A_{1999}^i - (1+(b1))^{0,5} 0,01 p_{2000} t'_{2000} S'_{2000}$$

Näissä kaavoissa $t'_v S'_v$ on eläkelaitoksen arvio vakuutus- tai vuosimaksun perusteena olevasta palkkasummasta vuonna v . Yhteiseläkesäätiössä vastuuvajaus tilinpäätöksessä saadaan työnantajittain soveltamalla kaavoja erikseen kuhunkin työnantajaan. Mikäli eläkelaitoksen suure W_v^i on negatiivinen, ei laitoksella vuoden v tilinpäätöksessä ole tässä tarkoitettua vastuuvajasta, vaan määrä $-W_v^i$ kirjataan tilinpäätöksessä velkana vastuunjakoon. Yhteiseläkesäätiössä kunkin työnantajan velka vastuunjakoon on tällöin työnantajittain laskettu määrä $-W_v^i$.